

Els subtítols: una negociació entre oral i escrit

Pere Garau Borràs

Universitat de les Illes Balears, Corpus Oral de la Llengua Catalana (IEC)

p.garau@uib.cat

El pas de l'oralitat a l'escriptura és un procés que sempre implica canvi. En aquest treball es proposa estudiar-lo des de la perspectiva de la subtitulació. Entenem que la subtitulació consisteix en exhibir en la pantalla un text escrit que dona compte del text oral del producte audiovisual, ja sigui per mitjà de la traducció (subtitulació interlingüística) o de la transcripció (subtitulació intralingüística). En aquest treball s'analitzen diferents mostres de subtitulació intralingüística d'IB3 i TV3 de quatre sèries.

El pas de l'oral a l'escrit pot ser vist com una negociació: el subtitulador és un professional que encara una negociació entre l'oralitat i la textualitat. Per a dur a port aquesta negociació necessita normes, estratègies, preferències i eines per a fer una tècnica efectiva i amb bons resultats. Aquest plantejament és vàlid en conceptes d'input, output i restriccions; és a dir un text d'origen (input) que esdevé subtítol (output) condicionat per una sèrie de restriccions (normes, criteris, principis...). És per això que es proposa estudiar el procés a través de la Teoria de l'Optimitat (PRINCE & SMOLENSKY 1993; MCCARTHY & PRINCE 1993), de la manera que Dols & Mansell (2008) ho proposen per a la traducció de poesia. En aquest estudi s'han analitzat mostres de quatre sèries de televisió: *Amor de cans* (IB3), *Merlí* (TV3), *Mai neva a Ciutat* (IB3) i *Pep* (IB3), amb l'objectiu de donar compte dels processos més rellevants en el pas del text oral a l'escrit. L'anàlisi s'ha duit a terme amb l'òptica de la TO, amb la pertinent formalització de restriccions aplicables al cas d'estudi: tres blocs de restriccions que analitzen les relacions de contingut, gramàtica, segmentació i qualitat. Així, doncs, les diferents jerarquies de restriccions que s'obtenen són identificables amb preferències lingüístiques i mecanismes d'actuació dels subtituladors i, per tant, concepcions diferents de com encarar el canvi de mode que requereixen els subtítols.

Paraules clau: subtitulació, oralitat, escriptura, recodificació, Teoria de l'Optimitat

Referències bàsiques:

DOLS, Nicolau & MANSELL, Richard (2008). «Resolving meaning conflict in translation: An optimality approach to verse translation» a *Linguistica Antverpiensa, New Series-Themes in Translation Studies*, 7., p. 45-74.

MCCARTHY, John J. & PRINCE, Alan (1993). «Generalized Alignment» dins *Yearbook of Morphology*, 12. [En línia: <https://scholarworks.umass.edu/linguist_faculty_pubs/12/>, consulta 27/02/2020].

PRINCE, Alan & SMOLENSKY, Paul (2002[1993]). *Optimality Theory. Constraint Interaction in Generative Grammar*. Manuscrit. Rutgers University i University of Colorado. [En línia: <<http://roa.rutgers.edu/files/537-0802/537-0802-PRINCE-0-0.PDF>>, consulta: 27/02/2020]. Versió revisada publicada per Blackwell: Oxford, 2004.